

KAKO SO VČASIH ŽIVELI

Nataša Kokošinek, bibliotekarka

Občinska knjižnica Jesenice

Prvi izobraževalni dan DBG,
sobota, 17. novembra 2018, v dvorani Knjižnice Antona Tomaža Linharta,
Vurnikov trg 1, 4240 Radovljica;

OBČINSKA KNJIŽNICA JESENICE

Občinska knjižnica Jesenice deluje na območju občin Jesenice, Kranjska Gora in Žirovnica. Knjižnica ima osem enot. Za opravljanje dejavnosti skrbi 19 zaposlenih.

KRAJEVNE KNJIŽNICE

- JESENICE (84.802 izvodov)
- Hrušica (8.991 izvodov)
- Javornik-Koroška Bela (9.825 izvodov)
- KRANJSKA GORA (22.191 izvodov)
- Dovje-Mojstrana (12.250 izvodov)
- Rateče (2.427 izvodov)
- Gozd-Martuljek (3.504 izvodov)
- ŽIROVNICA (20.720 izvodov)

SKUPAJ: 164.710 enot gradiva, 5201 članov

ODDELKI KNJIŽNICE

- Oddelek za odrasle
- Oddelek za otroke
- Oddelek za domoznanstvo
- Časopisna čitalnica
- Virtualna knjižnica

DOMOZNANSKA ZBIRKA OBČINSKE KNJIŽNICE JESENICE

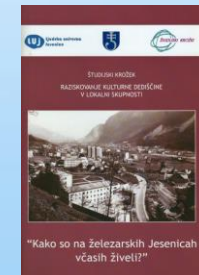
- Občinska knjižnica Jesenice v domoznanski zbirki hrani gradivo o zgodovini in življenju na območju občin Jesenice, Kranjska Gora in Žirovnica.
- Domoznansko gradivo je postavljeno posebej v zbirki domoznanskega gradiva in označeno z oznako DZ in DZA (arhiv). Starejše gradivo ima oznako ST.
- Konec leta 2017 je bilo v domoznanski zbirki 3.167 enot gradiva.
- Posebno zbirko predstavlja zapuščina pisatelja Zdravka Slamnika – Pavleta Zidarja, ki je razstavljena v spominski sobi na Javorniku.

DOMOZNANSKA DEJAVNOST OBČINSKE KNJIŽNICE JESENICE 2006 - 2018

- GRADIVO: 3167 ENOT
- DOMOZNANSKE PRIREDITVE: 142
- DOMOZNANSKE RAZSTAVE: 45
- KAMRA: 15 DZ, 1130 MME
- GORENJCI.SI: 175
- J-LIB: 1600 ŠT., 32.000 STR. (ŽELEZAR)
- KLIPINGI: 13.716 ČLANKOV
- DZ ČLANKI V SISTEMU COBISS: 980

OBČINA JESENICE

Občina Jesenice se razprostira na skrajnem severozahodu Slovenije ob meji z Avstrijo, na površini 76 km². V občini živi 21.257 prebivalcev, od tega 13.085 v mestu Jesenice.

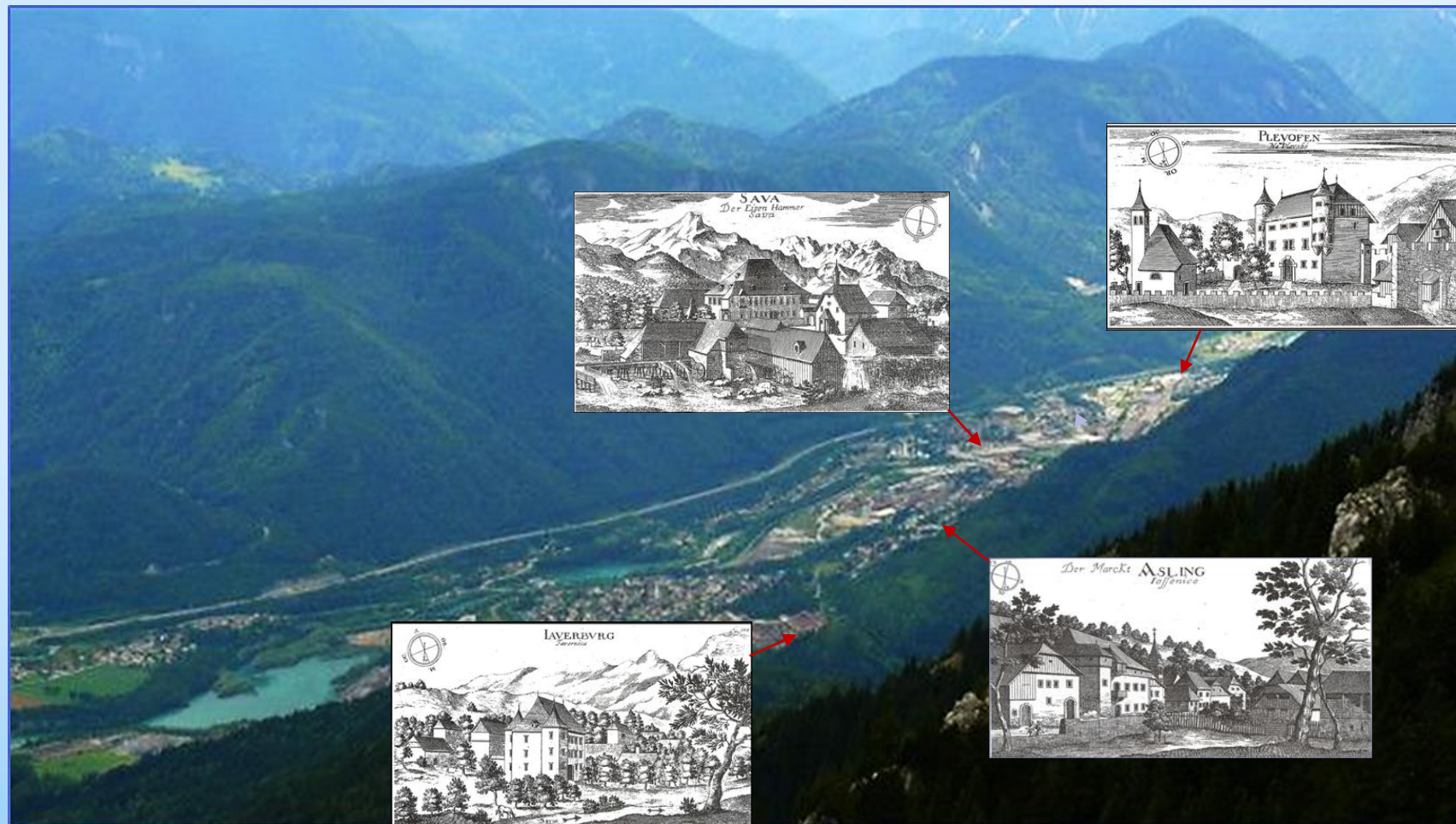
MESTO JESENICE

Mesto Jesenice je s 13.085 prebivalci središče občine Jesenice.
Leži ob Savi Dolinki, med Mežaklo in Karavankami (Golico), na nadmorski višini 576 m.

NASTANEK MESTA

Mesto Jesenice je nastalo na začetku 20. stoletja z združitvijo nekdanjih fužin in kmečko-obrtniškega centra na Murovi. Razvijalo se je v tesni povezavi z železarstvom in je bilo od tega odvisno vse do leta 1990.

KULTURNA DEDIŠČINA JESENIC

- Z zgodovinskim razvojem mesta je tesno povezana tudi **kulturna dediščina Jesenic z okolico**, od materialnih ostankov nekdanjih rudnikov in železarskih obratov ter naselij do bogatega ljudskega izročila (ustnega in pisnega).

- **Ohranjanje kulturne dediščine** je ena temeljnih nalog, tako vseh vladnih resorjev kot tudi lokalnih skupnosti in predvsem kulturnih ustanov. Tudi zato, predvsem pa zaradi izredne zakladnice spominov prebivalcev Občine Jesenice, smo se odločili za izvedbo projekta oz. študijskega krožka »**Kako so včasih živeli?**«

O PROJEKTU KAKO SO VČASIH ŽIVELI?

- Projekt zbiranja zgodb poteka **od leta 2006**.
- Študijski krožek **organizira LJUDSKA UNIVERZA JESENICE** v **krajevni skupnosti oziroma kraju, kjer se zbirajo zgodbe**.
- Pri izvedbi **sodelujeta OBČINSKA KNJIŽNICA JESENICE** in **GORNJESAVSKI MUZEJ JESENICE**.
- **Vsaka od institucij prispeva svoj delež v strokovnem delu mentoric, pri oblikovanju in tisku brošure ter postavitvi razstave**.
- Projekt finančno **podpira Občina Jesenice** z željo, da se zberejo spomini krajanov vseh krajevnih skupnosti v občini.

KRAJEVNE SKUPNOSTI V OBČINI JESENICE

O PROJEKTU KAKO SO VČASIH ŽIVELI

- **Od leta 2015 poteka zbiranje zgodb na posamezne teme (železarstvo, izobraževanje, priseljevanje).**
- **Študijski krožek organizira LJUDSKA UNIVERZA JESENICE, kraj srečevanja pa določimo v dogovoru z udeleženci glede na to, od kod prihajajo.**
- **Pri izvedbi sodelujeta OBČINSKA KNJIŽNICA JESENICE in GORNJESAVSKI MUZEJ JESENICE.**
- **Vsaka od institucij prispeva svoj delež v strokovnem delu mentoric, pri oblikovanju in tisku brošure ter postavitvi razstave.**
- **Projekt finančno podpira Občina Jesenice z željo, da se zberejo spomini krajanov vseh krajevnih skupnosti v občini.**
- **Načrtujemo skupno izdajo zgodb v knjigi, opremljeni z video-pričevanji.**

PROJEKTNO LETO

- **Izbor kraja**, kjer bo potekal študijski krožek
- **Uvodno srečanje** (predstavitev projekta, metode in rezultatov dela)
- **Prvo srečanje udeležencev** (določitev okvirnih tem in terminski načrt)
- **Mesečna srečanja udeležencev** (zbiranje prispevkov in slikovnega gradiva)
- **Zaključek redakcije** pisnega in slikovnega gradiva
- **Lektoriranje in korekture** (na srečanju)
- **Oblikovanje in tisk brošure**
- **Javna predstavitev brošure** v kraju
- **Postavitev razstave in predstavitev brošure v knjižnici**
- **Objava gradiva na Jlibu in vnos v Kamro**

UTRINKI IZ PRETEKLIH LET

REZULTATI

- V desetih letih smo zbrali **225 zgodb**.
- Prispevalo jih je **149 avtorjev**.
- Objavili smo jih v **9 brošurah** (od 72 – 88 strani), ki so izšle v nakladi po 1000 izvodov. Na voljo so bile brezplačno.
- Postavili smo **9 razstav**, ki so bile na ogled v knjižnici in ob njih pripravili predstavitev brošur.
- Gradivo je uvrščeno v **domoznansko in ostale zbirke Občinske knjižnice Jesenice**, kjer se redno izposoja.
- Bralcem je na voljo tudi na portalu Občinske knjižnice Jesenice Jlib <http://www.jlib.si/> in domoznanskem portalu Kamra <http://www.kamra.si/> (Europeana).

PRIDOBITVE

Izobraževalni programi podpornih skupin
RAZISKOVANJE KULTURNE DEDIŠČINE
V LOKALNI SKUPNOSTI

**»KAKO SO NA JESENICAH
VČASIH ŽIVELI?«**

Kako so na Jesenicah včasih živeli

V knjižki je zbranih šestnajst prireditev jesenčanov o tem, kakšne so bile Jesenice nekoč.

Uška PETERNAL

"Kotička sem se leta 1921. Tuji sem bil pred vojno, obok, ki je pač, kar je videti, obok in si zapomni iz otroških dni. Marsikaj pa mi je vseeno v spominu iz pripovedovanja staršev..."

Na predstavitvi sta odobne iz knjižice brala Jesenitka Igriska Jasna Dižbolc in Klemen Klemenč.

V knjižki je zapisana tudi Kurjevačanska himna, kot so se jo spominile Marka Berlec, Dana Bernard in Nada Černe. Gre pa takole: "Ko grem skoz Kurjo vas, nastane velika špa, kar leze in kar gre, vse iz kurnika prive. Naprej pa gre žagan Žontar, kurjo Franco ima za par, za njim pa ves kužji štab, doktor Tehan in več barb, Kurilon, barilon, zraven pa še pumporden: Banda, banda, banda le igra!"

Zbrani upokojeni Jesenitčani in Jesenitčani, ki so s svojimi zapisi o preteklosti Jesenic obdarili knjižico na 75. oblek.

Na predstavitvi sta odobne iz knjižice brala Jesenitka Igriska Jasna Dižbolc in Klemen Klemenč.

KAKO SO VČASIH ŽIVELI (na Jlibu)

Deset brošur iz zbirke Kako so včasih živeli, ki so izšle od leta 2006 do 2016:

- Kako so na Jesenicah včasih živeli
- Kako so v Planini pod Golico včasih živeli
- Kako so v vaseh pod Golico včasih živeli
- Kako so na Blejski Dobravi včasih živeli
- Kako so na Murovi včasih živeli
- Kako so na Hrušici včasih živeli
- Kako so na Slovenskem Javorniku včasih živeli
- Kako so na Koroški Beli včasih živeli
- Kako so v Javorniškem Rovtu včasih živeli
- Kako so na železarskih Jesenicah včasih živeli

EVALVACIJA

Naši največji dosežki so:

- **Veliko število udeležencev in izredna aktivnost sodelujočih**
- **Pozitivno socialno ozračje**
- **Spodbuditev udeležencev k aktivnemu vključevanju v lokalno okolje**
- **Velika količina zbranega gradiva**
- **Uspešno sodelovanje treh institucij ob podpori lokalne skupnosti**
- **Prepoznavnost projekta v širšem prostoru**

Partnerstvo ocenjujemo kot zelo uspešno, ker je prisluhnilo potrebam lokalnega prebivalstva, izobraževalnega programa in specifik ciljne skupine. Lokalna skupnost projekt podpira, občani pa so ga lepo sprejeli in so zelo zainteresirani za sodelovanje pri naslednjih projektih.

PRIZNANJE ANDRAGOŠKEGA CENTRA SLOVENIJE za NAJBOLJŠI ŠTUDIJSKI KROŽEK LETA 2015

Priznanje skupini za izjemne učne uspehe in bogatitev lastnega znanja: Študijski krožek »Ohranjanje kulturne dediščine – Kako so včasih živeli?« z Jesenic.

Študijski krožek »Ohranjanje kulturne dediščine – Kako so včasih živeli?« z Jesenic že dvanajst let in s skoraj dvesto udeleženci raziskuje svoje okolje pod okriljem ljudske univerze, knjižnice in muzeja. Javni zavodi s sodelovanjem omogočajo prebivalstvu kvalitetnejše programe, ki vplivajo na osebno rast in razvoj skupnosti.

ŠTUDIJSKI KROŽKI V SLOVENSKEM PROSTORU

razstava Andragoškega centra Slovenije

Tivoli, april 2018

GOROPEVŠKOVO PRIZNANJE 2018

V letu 2018 smo spisali še eno uspešno zgodbo, ki je rezultat skupnega dela in sodelovanja. Vsem, ki ste prispevali k temu uspehu se iskreno zahvaljujem!

Nataša Kokošinek

NAČRTI ZA PRIHODNOST

- V letu 2014 smo zaključili zbiranje zgodb po krajevnih skupnostih. Od leta 2015 nadaljujemo z zbiranjem zgodb na določene teme, ki so bile do sedaj slabše obdelane. S tem bomo zapolnili vrzeli in zaokrožili nabor gradiva. V prihodnjih letih bomo **izbrano gradivo objavili v knjigi**, v kateri bodo predstavljeni kraji občine Jesenice in osebne zgodbe krajanov.
- V sodelovanju z Gimnazijo Jesenice in lokalno televizijo bomo **izbrana pričevanja** posneli na kraju samem in jih **v obliki DVD-ja dodali knjižni izdaji**.
- V sodelovanju z Gornjesavskim muzejem Jesenice bomo **gradivo predstavili na skupni razstavi**.
- Projekt bomo nadgradili z vizualizacijo nesnovne dediščine – virtualno potjo po Jesenicah, ki je dobra osnova za turistično pot po spominih Jesenic.

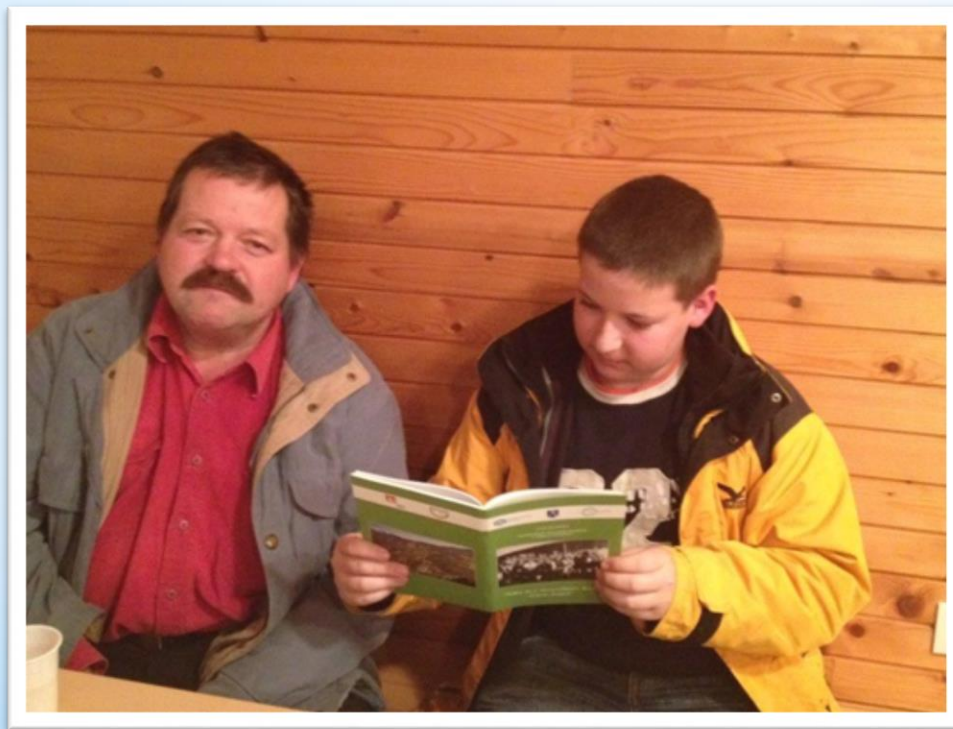
Namesto zaključka ...

S projektom Kako so včasih živeli želimo obogatiti zgodovinski spomin Jesenic z osebnimi pričevanji. Avtorji prispevkov so nanizali celo paletu spominov na nekdanje življenje na Jesenicah. Njihova pričevanja so nam pred oči pričarala prizore, ki si jih je danes komaj še mogoče zamisliti. V času, ko se Jesenice intenzivno spreminjajo in Stara Sava postaja vse bolj nova, se zdi pravi trenutek, da se zapišejo spomini na pretekli način življenja, ki nepreklicno izginja. Zavedamo se, da se časa ne da ustaviti. A s pomočjo takšnih projektov se vendarle da ujeti trenutek in ga shraniti za kasnejše rodove. Prav v tovrstnem zbiranju, urejanju in hranjenju domoznanskega gradiva vidimo naše poslanstvo. Vedno večje povpraševanje po tem gradivu nam potrjuje, da smo na pravi poti, in nas utrjuje v prepričanju, da vztrajamo.

HVALA ZA POZORNOST 😊

... in povabljeni k prebiranju zgodb iz projekta Kako so včasih živeli?